Становище на
администрацията на Министерския съвет

Съгласуването се извършва на основание чл. 21, ал. 5 от Закона за нормативните актове

Проект на акт:		**Вид оценка:**	Частична
Постановление на Министерския съвет за откриване на Институт за геопространствени изследвания и технологии в структурата на Софийския университет „Св. Климент Охридски“		**Становище по ред:**	Единствено съгласуване
		Номер и дата:	12.2.2026 г. X 04.12-13/12.02.2026г. Signed by: Violeta Petrova Yordanova
		В отговор на №:	0103-57/10.02.2026 г.
		Институция:	Министерство на образованието и науката
Диспозитив:	Съгласува с препоръки		
Основание:	Чл. 30б, ал.3, т. 2, б. „а“	от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация	

I. Относно раздел 1 „Проблем/проблеми за решаване“:

Считаме, че описанието на проблема описва желано и предлагано решение. Липсата на самостоятелно звено не представлява проблем само по себе си а следва да бъде разглеждано като организационно ограничение, което затруднява постигането на конкретни стратегически, научни и образователни цели. В тази връзка препоръчваме проблемът да бъде формулиран през призмата на реално съществуващите затруднения, които Софийския университет среща при настоящата структура – например ограничена възможност за координация на интердисциплинарни изследвания, затруднения при участие и координиране на мащабни международни проекти, както и ограничения при привличането на външно финансиране.

В раздела липсват конкретни количествени данни, които да обосноват необходимостта от структурната промяна. С оглед на изискванията за аргументирана оценка на въздействието, препоръчваме да бъде включена информация относно брой студенти и докторанти в съответното професионално направление; обем на привлеченото финансиране по международни и национални научни проекти в сферата на геопространствените изследвания (например за последните три години); брой академичен състав, който ще бъде включен в новия институт; очаквано развитие на тези показатели в резултат от създаването на Института. Представянето на подобни данни ще

позволи по-обективна оценка на мащаба на проблема и на очакваното въздействие от предлаганата структурна промяна.

В текста се посочва, че към оценката са *„приложени мотиви“*, но такива не са налични. Препоръчваме в самата оценката на въздействието да бъде включено обобщено изложение на мотивите, които обосновават преобразуването на съществуващите структури в Институт. Следва ясно да се посочи какви нови функции, компетентности и стратегически задачи ще изпълнява Институтът, които не могат да бъдат реализирани в рамките на действащата катедра „Картография и ГИС“ или на Националния университетски център за геопространствени изследвания и технологии (НУЦГИТ).

В този контекст е необходимо да бъде аргументирана добавената стойност от създаването на новото основно звено, както за университета, така и за държавата и бизнеса. Например следва да се конкретизира приносът на Института към политики и дейности в области като отбрана и сигурност, екологичен мониторинг, управление на риска и кризи, пространствено планиране и дигитална трансформация, базирани на геопространствени технологии.

Изложението в т. 1.3 коректно идентифицира правното основание за приемане на постановлението. Въпреки това, следва да бъде допълнително аргументирано защо съществуващият НУЦГИТ не е достатъчен за решаване на идентифицираните проблеми в рамките на настоящата му организационна форма и правомощия. Липсата на подобна аргументация затруднява преценката относно необходимостта от предлаганата структурна промяна.

II. Относно раздел 2 „Цели“:

Изложените в раздела цели имат предимно декларативен характер и не са подкрепени с конкретни, измерими показатели, които да позволят последваща оценка на ефективността от създаването на Института. В настоящия им вид не става ясно по какъв начин, в какъв срок и чрез какви обективни критерии ще бъде установено дали предлаганата структурна промяна е довела до реално постигане на заявените резултати.

С оглед на изискванията за обоснована оценка на въздействието, считаме за необходимо целите да бъдат конкретизирани чрез въвеждане на измерими индикатори. Такива биха могли да бъдат броят на спечелените и изпълнявани международни научноизследователски проекти, обемът на привлеченото външно финансиране, броят на докторантите, зачислени към Института, броят на научните публикации в реферирани и индексирани издания, броят на привлечените млади учени, както и броят на внедрените разработки, патенти или други приложни резултати. Посочването на

очаквани стойности или поне на целева тенденция за развитие в средносрочен хоризонт би позволило по-обективна преценка на съответствието между поставените цели и реално постигнатите резултати.

Наред с това смятаме, че целите следва да бъдат ясно обвързани със съществуващи стратегически документи на национално и европейско равнище. В тази връзка е препоръчително да се направи конкретна референция към релевантни приоритети и мерки, заложени в Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017–2030 г., както и към европейски програми като „Хоризонт Европа“ и други инициативи в областта на научните изследвания, иновациите и дигиталната трансформация. Подобна обвързаност би допринесла за по-ясно аргументиране на стратегическото значение на новия Институт и неговия принос към изпълнението на национални и европейски политики.

III. Относно раздел 3 „Заинтересовани страни“:

Смятаме, че кръгът на пряко и косвено заинтересованите страни следва да бъде разширен и по-ясно аргументиран. В тази връзка предлагаме изрично да бъдат посочени ведомства и структури, които са основни ползватели на геопространствени данни и технологии, като Министерството на регионалното развитие и благоустройството, в т.ч. Агенцията по геодезия, картография и кадастър, Министерството на отбраната и Министерството на вътрешните работи. Включването им би засилило аргументацията относно националното значение на предлагания институт и би очертало по-ясно неговото място в системата на публичните политики, свързани с пространственото планиране, сигурността и управлението при кризи.

В списъка на заинтересованите страни е посочен „*административният персонал на Университета*“, но липсва уточнение относно отражението на предлаганата структурна промяна върху административния капацитет. Необходимо е да се изясни дали създаването на Института ще изисква разкриване на нови административни длъжности или ще се използва съществуващият ресурс в рамките на университета, тъй като този въпрос има пряко отношение към финансовото въздействие и бюджетната обоснованост на проекта.

Допълнително препоръчваме да бъде подчертана ролята на професионалните организации и браншовите структури, които са пряко свързани със сферата на геопространствените технологии, като например Камарата на инженерите по геодезия и Българската асоциация на софтуерните компании. Институтът има потенциал да бъде източник на висококвалифицирани кадри и научно-приложни разработки за съответните сектори, поради което тези организации следва да бъдат

разглеждани като съществени заинтересовани страни както в контекста на консултационния процес, така и при бъдещо партньорство.

IV. Относно раздел 4 „Варианти на действие“:

По отношение на Вариант 2 считаме, че е необходимо да бъдат представени прогнозни данни, които да позволят обективна преценка на очакваното въздействие от създаването на Института. В тази връзка препоръчваме да се включи информация относно прогнозните приходи от научноизследователска дейност и участие в национални и международни проекти, както и ориентировъчен брой на академичния състав, който ще премине към новото основно звено. Подобна конкретизация би дала възможност да се оцени реалистичността на очакваните ползи и мащабът на структурната промяна.

Следва също така да се отчете, че създаването на ново основно звено със самостоятелни органи на управление, включително директор и научен съвет, предполага необходимост от административен ресурс за тяхното функциониране. Това включва не само кадрово и организационно обезпечаване, но и разработване и приемане на вътрешни правила, процедури за управление и механизми за отчетност. Тези елементи следва да бъдат отразени в оценката на въздействието, доколкото имат отношение към организационната и финансова устойчивост на предложението.

В частта относно положителното въздействие върху малките и средните предприятия е препоръчително да се въведе по-голяма конкретика относно очакваните форми на сътрудничество с бизнеса. Целесъобразно е да се посочат примерни направления на приложна дейност, като услуги и разработки в областта на прецизното земеделие, логистичните и транспортни анализи, пространственото моделиране, управлението на инфраструктура или екологичния мониторинг. Подобна конкретизация би допринесла за по-ясно обосноваване на икономическия ефект от създаването на Института и на неговия принос към иновационната екосистема.

Наред с това липсва достатъчна яснота относно финансовите последици за държавния бюджет. Макар да се посочва, че дейността ще се финансира от бюджета на Софийския университет, следва изрично да се потвърди, че предложението не изисква допълнителни трансфери или увеличение на субсидията от държавния бюджет както за текущата, така и за следващите бюджетни години. Подобно уточнение е съществено от гледна точка на финансовата обоснованост и съответствието с принципа на бюджетна неутралност.

V. Относно подраздел 6.2 „Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги“

В разглеждания подраздел е отбелязан отговор *„ДА“*, което по същество предполага създаване на нови регулаторни режими или засягане на съществуващи административни услуги. В същото време в последващото текстово пояснение изрично е посочено, че „*Прилагането на Вариант 2 няма да засегне съществуващи регулаторни режими и услуги*“. Налице е вътрешно противоречие, което следва да бъде отстранено с оглед на яснота и правна коректност на оценката.

В случай че откриването на Института не предвижда въвеждането на нови административни услуги по смисъла на Закона за администрацията, включително лицензионни, регистрационни или разрешителни режими, приложими спрямо бизнеса или гражданите, следва да бъде маркиран отговор „*НЕ“*. Ако обаче се предвижда Институтът да предоставя специфични услуги с нормативно установено значение, например експертизи или становища със законова тежест, това обстоятелство следва да бъде ясно и подробно описано, включително с оглед на правното основание и реда за тяхното предоставяне.

Обръщаме внимание, че Софийският университет, като организация, предоставяща обществени услуги, е субект на административно обслужване по смисъла на Закона за администрацията. В тази връзка следва изрично да се изясни дали новосъздаденият Институт ще администрира самостоятелно нови услуги, които подлежат на вписване в Административния регистър, или ще се използват изцяло съществуващите административни услуги и процедури на Университета, без да се създава нов регулаторен елемент.

Прецизирането на този въпрос е съществено с оглед на правната сигурност, прозрачността на административната рамка и коректността на оценката на въздействието.

* Съгласно чл. 17 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието, изводите и относимата информация от извършената частична предварителна оценка на въздействието се включват във финансовата обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

** При съгласуването по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация кръгът от въпроси, проблеми и решения, разгледани в оценката на въздействието се съпоставя с кръга от въпроси, засегнати в проекта на нормативен акт.

*** На основание чл. 30б, ал. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо окончателната оценка на въздействието да бъде съобразена с препоръките от становището

**** На основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо това становище да бъде публикувано заедно с преработената оценка на въздействието и проекта на акт при обществените консултации, провеждани в изпълнение на Закона за нормативните актове.

И. Ф. ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„КООРДИНАЦИЯ И МОДЕРНИЗАЦИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА“ В
АДМИНИСТРАЦИЯТА НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

12.2.2026 г.

X

Подписано от: Aleko Bisserov Djildjov

АЛЕКО ДЖИЛДЖОВ

(съгласно Заповед № Н-053 от 29.01.2026 г.)